

Утвърждавам:

/Дияна Филипова –директор на ДГ „Цветни мечти“- село Върбовка/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА
ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ЗА УЧЕБНАТА 2025 - 2026 ГОДИНА**

Програмата е приета от Педагогическия съвет № 2 / 1.10. 2025 г.

УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от ДГ „Цветни мечти“ – село Върбовка и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване нормите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Необходима е целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие както и деца на многодетни семейства. Това са така наречените уязвими групи деца.

I. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.
4. Откриване и развитие на уникалните заложи на децата от уязвими групи.

II. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
2. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.
3. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства.
4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.
5. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Дейности за интеграция на децата от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес.

2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход за осигуряване на равен старт в училище.
3. Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.
4. Превенция на negliжирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.
5. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ.
6. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.
7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите:

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.

2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.
3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.
4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.
5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.
6. Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищни настоятелства и обществени съвети.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Дейности за създаване на адекватни условия за привличане и задържане на децата			
„Партньорство и сътрудничество“ посещение по домовете на деца от уязвими групи, разговор с родители	Постоянен	Учители	
Дни на отворените врати - научете повече за нас	м. 03.2026 г.	Учители	
Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	Постоянен	Учителите на детски групи	
Ежемесечни срещи за разговор с родителите на децата от групите	Постоянен	Учители на група	
Оценка на потребности на деца със СОП	Постоянен	Екип	Индифициране на потребностите

Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	Постоянен	Екип	При подпис от родителя
Дейности за привличане и задържане на всяко дете в детската градина			
Празничен календар на групата	м. 10.2025 – м. 05. 2026 г.	Учители на групите	
Посещения на културно- масови мероприятия	м. 10. 2025 – м. 05. 2026г.	Учители на групите	
Посещения на театри, библиотека, музеи	м. 10.2025 – м. 05.2026 г.	Учители на групите	
Разходки, походи и състезания	м. 09.2025 – м. 05.2026г.	Учители на групите	
Дейности за повишаване на педагогическия капацитет на семействата на децата			
Родителски срещи	м. 10. 2025 – м. 06. 2026г.	Учители на групите	
Организиране и провеждане на “Училище за родители“	план за работа с родителите	Учители на групите	При желание от страна на родителите
Тренинг с родители	м. 10.2025 и м. 05. 2026г.	Учители на групите	
Публикации в интернет група	м. 10. 2025 и м. 05.2026г.	Учители на групите	
Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ			

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция. Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.

Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (4-6 г.).

Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.

Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

- дял от децата, подлежащи на задължително образование (от 4 до 6 години), обхванати в детската градина;

- дял на отпадналите от ДГ за една учебна година;

- дял на учителите, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати. Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.

3. Натрупаните и документираните знания за бит, традиции, обичаи, празници, песни и танци ще бъдат основа за инкорпорирането им в програмата на детското заведение.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.
2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.
3. Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да участват в общи дейности. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.
4. Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават своите деца, ще ги превърне в активни партньори в образователния процес и в живота на ДГ.

Заключение

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

Недоброт владеене на българския език затруднява качеството на образователния процес и занижава резултатите му, затруднява комуникацията между самите деца. Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Родителите владеят добре български език и възприемат образованието като ценност. Много малка част от децата в ДГ са деца от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи. Част от децата са със здравословни проблеми – с увреждания, хронични заболявания или често боледуващи от инфекциозни болести.

Всички тези условия ни карат да търсим начини за създаване на форми, чрез които децата да преодолеят изоставането си и да усвоят добри модели за общуване и култура на поведение. Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равният достъп до образование и качествено образование са взаимно обвързани – равният достъп означава достъп до качествено образование, а качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по

отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др. Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и пр.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

С програмата са запознати всички членове на колектива.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ „Цветни мечти“ – село Върбовка за учебната 2025 – 2026 година г. е разработена съгласно чл.22, ал.2, т.7 от ЗПУО.